

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
1 TEORIE PRÁVA	15
1.1 Stát a právo	15
1.2 Stát.....	16
1.2.1 Státní moc.....	16
1.2.2 Územní organizace obyvatelstva.....	17
1.3 Právo.....	19
1.4 Úloha státu a práva v tržní ekonomice	20
1.4.1 Formy zásahů státu do podnikatelské činnosti.....	21
1.5 Právo v objektivním a subjektivním smyslu	22
1.6 Světové právní kultury	23
1.6.1 Kontinentální systém.....	23
1.6.2 Angloamerický systém.....	24
1.6.3 Islámský systém	24
1.7 Prameny práva.....	25
1.8 Prameny práva v ČR.....	26
2 TEORIE PRÁVNÍ NORMY	28
2.1 Právní norma – pojem	28
2.2 Struktura právní normy.....	28
2.2.1 Hypotéza.....	28
2.2.2 Dispozice.....	29
2.2.3 Sankce	29
2.3 Druhy právních norem.....	29
2.3.1 Druhy právních norem podle míry vázanosti adresátů.....	30

2.3.2	Druhy právních norem podle jazykového vyjádření	31
2.4	Působnost právní normy	31
2.4.1	Časová působnost právní normy	32
2.4.1.1	Platnost právní normy	32
2.4.1.2	Účinnost právní normy	32
2.4.1.3	Zánik právní normy	33
2.4.2	Prostorová působnost právní normy	33
2.4.3	Osobní působnost právní normy	33
2.4.4	Věcná působnost právní normy	34
2.5	Právní předpis	34
2.5.1	Formální znaky právního předpisu	34
2.5.2	Struktura právního předpisu	35
2.5.3	Legislativa	35
3	TEORIE PRÁVNÍCH VZTAHŮ	36
3.1	Právní vztah - pojem	36
3.2	Právní skutečnosti	36
3.2.1	Třídění právních skutečností	37
3.2.1.1	Právní úkon	37
3.2.1.2	Protiprávní úkon	38
3.2.1.3	Právní události	38
3.2.1.4	Úřední rozhodnutí (individuální právní akty)	39
3.3	Prvky právního vztahu	39
3.3.1	Subjekty právního vztahu	39
3.3.2	Právní subjektivita	39
3.3.2.1	Fyzické osoby	40
3.3.2.2	Právnícké osoby	40
3.3.2.3	Stát	40
3.3.3	Obsah právních vztahů	41

3.3.4	Objekt (předmět) právních vztahů.....	41
4	SYSTEM PRÁVA	42
4.1	Systematizace práva	42
4.1.1	Právní odvětví	42
4.1.2	Právní instituty	43
4.2	Základní systemizace práva.....	43
4.2.1	Právo mezinárodní a vnitrostátní.....	43
4.2.2	Právo veřejné a soukromé	44
4.2.2.1	Metody regulace	44
4.2.3	Právo hmotné a procesní	47
4.3	Vztah práva a státu	48
5	ÚSTAVNÍ PRÁVO	50
5.1	Předmět a prameny ústavního práva.....	50
5.1.1	Předmět.....	50
5.1.2	Prameny ústavního práva	50
5.2	Ústava České republiky	51
5.2.1	Charakteristika Ústavy	51
5.2.2	Základní ustanovení	52
5.2.3	Moc zákonodárná	53
5.2.4	Moc výkonná.....	54
5.2.5	Moc soudní.....	55
5.2.6	Nejvyšší kontrolní úřad	56
5.2.7	Česká národní banka	57
5.2.8	Územní samospráva	58
5.3	Listina základních práv a svobod	59
5.3.1	Charakteristika Listiny základních práv a svobod	59

5.3.2	Obsah Listiny základních práv a svobod.....	60
5.3.3	Lidská práva a občanské svobody.....	61
5.3.4	Politická práva.....	61
5.3.5	Práva národnostních a etnických menšin.....	62
5.3.6	Hospodářská, sociální a kulturní práva.....	62
5.3.7	Právo na soudní a jinou právní ochranu.....	63
6	ZÁKLADY PRÁVA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ.....	64
6.1	Vývoj evropské integrace.....	64
6.1.1	Stadia evropské integrace.....	65
6.2	Instituce Evropské unie.....	68
6.2.1	Evropská komise.....	69
6.2.2	Rada Evropské unie.....	70
6.2.3	Evropský parlament.....	71
6.2.4	Evropská rada.....	72
6.2.5	Evropský soudní dvůr.....	73
6.2.6	Účetní dvůr.....	74
6.2.7	Další instituce EU.....	74
6.3	Právo Evropských společenství.....	75
6.4	Jednotný vnitřní trh Společenství.....	76
7	ZÁKLADY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA.....	79
7.1	Pojem a předmět mezinárodního práva.....	79
7.2	Subjekty mezinárodního veřejného práva.....	79
7.2.1	Státy.....	79
7.2.2	Mezinárodní organizace.....	80
7.2.3	Jednotlivci.....	80
7.3	Prameny mezinárodního práva veřejného.....	81

7.3.1	Základní prameny.....	81
7.4	Odpovědnost v mezinárodním právu veřejném.....	82
7.4.1	Odpovědnost a donucení.....	82
7.5	Právo mezinárodního obchodu.....	84
7.5.1	Charakteristika oblasti úpravy a dotčených vztahů.....	84
7.6	Mezinárodní ekonomické právo.....	84
7.7	Právo zahraničního obchodu.....	86
7.8	Právo regulující obchodní transakce s mezinárodním prvkem.....	87
8	VEŘEJNÉ PRÁVO.....	90
8.1	Správní právo.....	90
8.1.1	Předmět správního práva.....	91
8.1.2	Veřejná správa.....	91
8.1.3	Prameny správního práva.....	91
8.1.4	Subjekty správního práva.....	92
8.1.5	Uspořádání veřejné správy.....	93
8.1.6	Ústřední orgány státní správy.....	94
8.1.7	Decentralizované orgány veřejné správy, územní samospráva.....	94
8.1.8	Správní trestání.....	95
8.1.9	Správní řízení.....	96
8.1.9.1	Subjekty správního řízení.....	96
8.1.9.2	Průběh správního řízení.....	96
8.2	Finanční právo.....	97
8.2.1	Pojem a charakteristika finančního práva.....	97
8.2.2	Finanční správa.....	100
8.3	Základy práva sociálního zabezpečení.....	102
8.3.1	Pojem, předmět a subjekty.....	102

8.3.2	Sociální pojištění	103
8.3.2.1	Nemocenské pojištění	104
8.3.2.2	Důchodové pojištění	105
8.3.3	Státní sociální podpora	105
8.3.4	Sociální pomoc	106
9	TRESTNÍ PRÁVO	108
9.1	Pojem trestního práva hmotného a trestního práva procesního	108
9.2	Prameny trestního práva hmotného	108
9.3	Základy trestní odpovědnosti	109
9.3.1	Pojem trestného činu a jeho skutková podstata	110
9.3.2	Objekt trestného činu	111
9.3.3	Objektivní stránka trestného činu	111
9.3.4	Subjekt trestného činu	111
9.3.5	Subjektivní stránka trestného činu	111
9.4	Ukládání trestů	112
9.4.1	Pojem a účel trestu	112
9.4.2	Druhy trestů	112
9.5	Ukládání ochranných opatření	113
9.5.1	Pojem a účel ochranných opatření	113
9.5.2	Druhy ochranných opatření	114
9.6	Zvláštní část trestního zákona	115
9.6.1	Charakteristika zvláštní části trestního zákona	115
9.6.2	Systematika zvláštní části trestního zákona	115
10	SOUKROMÉ PRÁVO	120
10.1	Základy soukromého práva	120
10.1.1	Pojem, předmět a systém soukromého práva	120

10.1.2	Základní zásady soukromého práva	122
10.2	Občanské právo.....	125
10.2.1	Pojem, předmět, systém, prameny.....	125
10.2.2	Osoby a osobnostní práva.....	125
10.2.3	Věcná práva.....	126
10.2.4	Závazkové právní vztahy.....	127
10.2.5	Dědické právo.....	129
10.3	Právo duševního vlastnictví.....	130
10.4	Obchodní právo.....	131
10.4.1	Podnikání.....	131
10.4.2	Firma a obchodní tajemství.....	131
10.4.3	Hospodářská soutěž.....	132
10.4.4	Obchodní rejstřík.....	132
10.4.5	Obchodní společnosti a družstvo.....	132
10.4.6	Obchodní závazkové vztahy.....	133
10.4.7	Cenné papíry.....	133
10.4.8	Bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálové trhy.....	134
10.5	Pracovní právo	134
10.5.1	Pracovní poměr.....	134
10.5.2	Kolektivní pracovní právo.....	135
10.6	Rodinné právo.....	135
10.6.1	Manželství a partnerství.....	135
10.6.2	Rodičovství.....	135
10.7	Občanské právo procesní.....	136
10.8	Mezinárodní právo soukromé a procesní.....	136
10.8.1	Metoda přímá	137

10.8.2	Metoda kolizní.....	137
11	PROCESNÍ PRÁVO.....	139
11.1	Správní řízení.....	139
11.1.1	Pravidla (zásady) správního řízení.....	139
11.1.2	Subjekty správního řízení.....	140
11.1.3	Průběh správního řízení.....	141
11.2	Trestní řízení.....	142
11.2.1	Právní úprava a pojem trestního řízení.....	142
11.2.2	Základní zásady trestního řízení.....	143
11.3	Civilní řízení (občanskoprávní řízení).....	147
11.3.1	Civilní procesní právo a občanský soudní řád.....	147
11.3.2	Zásady civilního procesu.....	147
11.3.3	Subjekty civilního řízení.....	148
11.3.4	Procesní úkony.....	149
11.3.5	Řízení v prvním stupni.....	150
11.3.6	Dispoziční úkony účastníků.....	151
11.3.7	Rozhodnutí.....	153
11.3.8	Zvláštní typy řízení – řízení nesporná.....	153
11.4	Opravné prostředky.....	155
11.4.1	Opravné prostředky v občanském soudním řízení.....	155
11.4.1.1	Odvolání.....	155
11.4.1.2	Mimořádné opravné prostředky.....	158
11.4.2	Opravné prostředky v trestním řízení.....	160
11.4.2.1	Stížnost.....	160
11.4.2.2	Odvolání.....	161
11.4.2.3	Dovolání.....	162
11.4.2.4	Stížnost pro porušení zákona.....	163

11.4.3	Opravné prostředky se správním řízením.....	163
11.4.3.1	Odvolání.....	163
11.4.3.2	Přezkumné řízení.....	164
11.4.3.3	Obnova řízení.....	165